

Den rena mollskalan

Lektion 7

Musikens vanligaste molekyl: treklängen

Tonerna kan beskrivas som musikens minsta beståndsdelar. När toner sätts ihop bildas större musikaliska byggstenar. Den allra vanligaste byggstenen är **treklängen**.

En **treklang** består av tre toner. Den bildas genom att man spelar **varannan ton i skalan**:

1 – 3 – 5

Det betyder att man börjar på en ton, hoppar över nästa, spelar nästa ton, hoppar över nästa igen och spelar den tredje tonen. På så sätt får man tre toner som tillsammans bildar en treklang.

I den här lektionen utgår vi från **ren A-mollskala**. Först etablerar vi tonarten genom att spela A-mollskalan över två oktaver, från A till A och sedan vidare från A till A igen.

Sju treklanger i A-moll

Eftersom A-mollskalan består av sju olika toner kan man också bilda **sju olika treklanger**. Man börjar då på varje ton i skalan och spelar varannan ton uppåt tills man har tre toner.

Det ger:

Trekläng 1 – från första tonen i skalan

Trekläng 2 – från andra tonen i skalan

Trekläng 3 – från tredje tonen i skalan

Trekläng 4 – från fjärde tonen i skalan

Trekläng 5 – från femte tonen i skalan

Trekläng 6 – från sjätte tonen i skalan

Trekläng 7 – från sjunde tonen i skalan

Man kan alltså säga att det finns **sju treklanger i tonarten A-moll** – en treklang från varje ton i skalan.

Två grundtoner att hålla reda på

När man spelar treklanger behöver man tänka på två olika sorters grundtoner.

Den första är **tonartens grundton**. I den här lektionen är det **A**, eftersom vi spelar i A-moll. A är skalans och tonartens hemma-ton.

Den andra är **treklangens egen grundton**. Varje treklang börjar på en egen ton, och just den tonen fungerar som grundton för den treklängen. Därifrån räknar man:

1 – 3 – 5

Det betyder att varje treklang har sin egen lilla struktur, även om alla treklängerna samtidigt hör hemma i samma tonart.

Varför är treklanger viktiga?

Treklanger är viktiga eftersom de ligger till grund för ackorden i en tonart. När vi bildar treklanger från tonerna i A-mollskalan får vi de ackord som hör hemma i tonarten A-moll.

I den här lektionen handlar det först om att rent praktiskt lära sig att hitta och spela treklängerna. Senare kommer vi att titta mer på hur dessa treklanger fungerar som ackord i tonarten.

Övningsuppgift

Öva på att spela alla sju treklanger i A-moll.

Börja på varje ton i skalan och spela varannan ton uppåt tills du har tre toner:

1 – 3 – 5

Försök att memorera formen och känslan i varje treklang. Tänk hela tiden:

1 – 3 – 5

1 – 3 – 5

1 – 3 – 5

Målet är att du ska börja känna igen hur treklanger byggs upp och hur de hör ihop med skalan och tonarten.

